

Naarden 22-29 september 2001: The European School of Theosophy

In het Internationaal Theosofisch Centrum te Naarden hield de Europese School in september 2001 de jaarlijkse studieweek met als thema "Het spectrum van Theosofie".

Er waren verschillende interessante Engelstalige brochures te koop en uiteraard was er weer een mooi opgemaakte boekentafel van de boekhandel.

Over de dag en avond verdeeld was er een uitgebreid programma van meditatie, lezingen, discussies, deelnemerspresentaties, een muziekvoorstelling, een bezoek aan Naarden (de kerk en het Comeniusmuseum).

Door mijn werk kon ik alleen de ochtendsessies bijwonen, zodat ik hieronder slechts enkele indrukken van de school kan weergeven.

Geoffrey Farthing gaf de lezingen "Theosofie de waarheid ontsluit" en "Aspecten van de Goddelijke Wet" (beide ook verschenen in bovenvermelde Engelstalige brochurevorm). Hij sprak over de meesters, de stichting van de Theosophical Society, de gesloten keten van de natuur (alles eet elkaar), bewustzijnsniveaus en dat de mens streeft naar het overstijgen van het persoonlijke zelf in de richting van het universele. Het Goddelijke Plan is te vinden in het proces, niet in de omstandigheden zelf. Om er voor te zorgen dat theosofen onderling dezelfde terminologie gebruiken, benadrukte hij het belang van het bestuderen van "first grade theosophical literature",

de theosofische klassiekers (H.P. Blavatsky *Isis Ontsluierd*, *De Geheime Leer*, *De Sleutel tot de Theosofie*, *The Collected Writings*; A.T. Barker *De Mahatmabrieven aan A.P. Sinnett*), omdat die door de meesters werden gegeven en aan het begin stonden van de Theosofische Vereniging.

Phan-Chon-Tôn vulde twee ochtenden. Hij maakte als wetenschapper een vertaalslag vanuit de natuur- en scheikunde naar de leek en legde de verbinding naar de theosofie. Wat ging er vooraf aan de "big bang"; de toestand van pralaya als een lege spreekzaal met opgestapelde tafels en stoelen, waar alles in potentie aanwezig is; in de dichtste materie zit de meeste geest; de homo sapiens is niet de wijze mens, maar de proevende mens, hij die ervaringen opdoet in een poging om wijs te worden; één waarneming geeft 49 weerspiegelingen op verschillende niveaus; de materie kent de wetten van inertie (door aantrekkings/zwaartekracht), van actie-reactie (karma) en van behoud van energie (immers een scheikundige formule kan veranderen, de samenstellende elementen op zich blijven bestaan); er is een volgorde van avidya (onwetendheid) naar kama (begeerte) en karma (oorzaak en gevolg); binnen een cel is het privilege van de koning, nl. het dragen van D.N.A., niet alleen voorbehouden aan de celkern, maar ook aan het mitochondrion en aan het chloroplast; een cel op zich is buitengewoon intelligent en neemt alleen op wat het nodig heeft (selectieve doorgankelijkheid van het celmembran); natuur komt van "naturus",

Agenda

januari 2002

- 5 Studiegroep *De Geheime Leer* te Amsterdam
- 7-1 tot 14-2- 2002 in Adyar "J. Krishnamurti in the light of Indian thought".

februari 2002

- 9 Studiegroep *Goddelijk Plan* te Amsterdam

maart 2002

- 2 Voorjaarsdag "De wortels van de kabbala", spreker: dhr. J.H. Spierenburg
- 9 Studiegroep *De Geheime Leer* te Amsterdam

april 2002

- 6 Studiegroep *Goddelijk Plan* te Amsterdam
- 20 Algemene Ledenvergadering

mei 2002

- 4 Studiegroep *De Geheime Leer* te Amsterdam

juni 2002

- 8 Studiegroep *Goddelijk Plan* te Amsterdam

juli 2002

- 12, 13, 14 Zomerschool 'Mens-zijn in een holistisch perspectief'. Nadere mededelingen volgen.

oktober 2002

- 12 t/m 19 Volgende European School te Engeland, Tekels Park.

november 2002

- 15 en 16 Najaarsweekend

d.w.z. dat wat geboren kan worden.

Dat Edi Bilimoria uitstekend in staat is het verband aan te geven tussen de wetenschap en het occultisme had hij al getoond in de vijf dagen in oktober 2000 in Naarden.

Hij sprak onder meer over het witte licht dat, gevoerd door een prisma, uiteenvalt in het spectrum met verschillende kleuren. Het witte licht bestaat niet uit een samenpersing van deze kleuren, maar de kleuren zijn een uitdrukking van het witte licht. Zie hier de analogie met de eenheid van leven, eenheid in verscheidenheid: het ene leven wordt uitgedrukt in verscheidene vormen, die op de weg terug vanuit de verscheidenheid weer terugkomen tot die eenheid... In de traditionele wetenschap is tijd iets lineairs; in het occultisme zien we steeds weer de cycliciteit.

Colin Price benaderde vanuit Blavatsky's boek "De Sleutel tot de Theosofie" het gebed en de goddelijke natuur van de mens. Blavatsky sprak over de hypocrisie van het wilsgebed voor zover dit het afdwingen van persoonlijke verzoeken betreft. Als mens kunnen wij vaak De Wet niet overzien, die het nodig maakt dat iemand bepaalde problemen moet doormaken om er iets van te leren; daar mogen we dus niet ingrijpen. Maar natuurlijk is het opgeven van het persoonlijke, de overgave, het resoneren met de goddelijke natuur, het aspect van universele liefde van immens belang. Het gaat niet om blind geloof, maar om vertrouwen.

Harold Tarn besprak de vondst van de teksten van Didy-

mos Judas Thomas bij Jabal al-Tarif in Egypte in 1945, die resulteerde in een herleefde belangstelling voor het Gnosticisme. Hij verwees naar de Nederlandse deskundigen professor Quispel en H. Spiereburg. Er werd opgemerkt dat de zin "I am That I am" misschien gelezen moet worden als "I am That. I am".

Tot zo ver enkele opmerkingen over deze bijzonder zinvolle school.

De datum van de volgende jaarlijkse studie week van de Europese School wordt ongetwijfeld weer aangekondigd in *Theosofia*, maar of we dan wéér zo dicht bij huis kunnen deelnemen is maar de vraag!

Els Rijneker

De toekomst van de T.V.N.: Verslag van een weekend praten in Naarden

In het weekend van 13 en 14 oktober 2001 kwamen 49 leden naar Naarden om na te denken over de toekomst van de Theosofische Vereniging in Nederland. Vele uren praten, afwisselend plenair en in groepjes. En dat was meestal plezierig, en soms moeilijk. Met zeven groepjes van zeven mensen mag je een bruikbaar resultaat verwachten. Het eten was perfect als altijd. Het is iedere keer weer zeer plezierig om een weekend met geestverwanten door te brengen. In dit verslag een samenvatting van hoofdzaken. Excuses aan degenen van wie ik waardevolle opmerkingen niet heb opgenomen of in mijn eigen woorden

heb weergegeven.

Waarom dit weekend?

Binnen de Theosofische Vereniging zijn een aantal loges zeer actief en nog steeds zijn er velen die zich tot het Theosofische gedachtegoed aangetrokken voelen. Maar wel vind er vergrijzing plaats en een aantal loges zijn klein en mogelijk weinig levensvatbaar. Er is behoefte aan concrete ideeën voor actie om deze trend ten positieve te keren. Maar voordat je actie kunt ondernemen moet je de huidige situatie begrijpen en daarvoor zul je een aantal vragen moeten beantwoorden: Wat voor vereniging zijn wij momenteel? Hoe willen wij zijn? Is het werken binnen de loges uitnodigend (plezierig en boeiend) voor leden en niet-leden? Is de aansluiting met de wereld wel goed? Welke rol wil en kan de T.V.N. in die wereld spelen? Moet zij vooral gericht zijn op studie van de Theosofische leer, of moeten andere leringen ook aan bod komen? Moeten we ons ook richten op praktische problemen in de wereld? En zo ja, hoe dan? En wat doen wij met de kennis die de wetenschap aanreikt? Het hele weekend werd er intensief gedacht en gepraat over dit soort vraagstukken.

Presentatie van Visies

Vertegenwoordigers van twaalf loges gaven ieder in 10 minuten hun visie op de toekomst van de T.V.N. Ieder verhaal werd in één sleutelwoord samengevat. De T.V.N. zou moeten streven naar: dialoog; ontmoeting; groei; vriendschap; regeneratie. Enkele loges leggen de nadruk op praktisch bezig zijn. Eén loge legde

V e r e n i g i n g s n i e u w s

de nadruk op communicatie en opvoeding. Een andere loge vroeg zich af of we sektarisch zijn. Eén persoon legde ons de keus tussen vier scenario's voor. Eén loge riep ons op om vooral naar het licht te blijven zoeken. Vertegenwoordigers van de Antwerpse loge presenteerden de situatie van de T.V. in België.

Zeven groepsgesprekken

Drie keer anderhalf uur zaten we in onze zeven groepjes bij elkaar om in een soms redelijk chaotisch proces onze gedachten uit te wisselen. De gesprekken verliepen vaak dynamisch en vol onverwachte wendingen, maar leverden toch diverse inzichten op. Misschien is dat chaotische juist wel goed. Wij willen niet een eenheidsworst zijn met een leider en een aantal volgelingen. Juist onze verschillen vormen een belangrijk pluspunt van de T.V.N. en geven ons de kans om ons in het denken van andersdenkenden te verdiepen. Onze visies kunnen misschien niet op één lijn gebracht worden en ook in de tijd zullen ze veranderen. Dat is het onherroepelijke gevolg van bewustzijns-groei. De T.V.N. heeft geen centrale autoriteit, en bestaat uit vrije denkers. Laten we dat vooral zo houden.

Alle groepjes werd gevraagd hun eindconclusie te presenteren in de laatste plenaire sessie. Hieronder is een samenvatting gemaakt van opmerkingen uit presentaties en eindconclusies.

Een aantal verschillende, elkaar ten dele uitsluitende, visies op doelen van de T.V.N.

De T.V.N. is er vooral voor ieders eigen ontwikkeling en

bewustzijns-groei: "Ken U zelf!" Die persoonlijke groei is de basis voor een levende vereniging.

De T.V.N. is een plek waar vrije en vrijdenkende mensen andere zoekers ontmoeten om van elkaar te leren en elkaar te inspireren.

Het groepswerk met hechte intensieve onderlinge contacten waarin ook wederzijdse correcties vanuit liefde plaatsvinden vormt de basis van het werk. De ontwikkeling van de persoonlijke kant van ieder lid moet meer aandacht krijgen.

De T.V.N. is een ontmoetingsplaats voor mensen vanuit alle spirituele, religieuze en filosofische stromingen: interculturele ontmoeting. We moeten meer samenwerken met andere stromingen om zo vorm te geven aan broederschap.

De T.V.N. moet vooral het Theosofische gedachtegoed uitdragen, bijvoorbeeld naar vergelijkbare verenigingen en opvoedingsinstituten.

De T.V.N. moet veel meer op de praktijk gericht zijn en in de maatschappij een rol spelen.

Punten waar we het werk van de T.V.N. misschien zouden kunnen verbeteren

-De interne communicatie binnen loges is niet altijd goed. Iedereen moet zich veilig en plezierig voelen, en daarvoor is aandacht, luisteren en vragen stellen essentieel. Hebben we wel 'werkelijk' contact met elkaar wanneer we praten? Er zijn diverse valkuilen bij communicatie: niet luisteren: "Wat jij zegt klopt niet". Maar ook het met alles en iedereen eens zijn kan duiden op het niet goed begrijpen van de ander. Open, eerlijke

en heldere communicatie is de basis van een goed functionerende loge.

Niet iedereen houdt van discussies en/of getheoretiseer, maar toch is het mentale praatproces vaak dominant. Ook mensen met een esthetische, meditatieve en/of praktische geaardheid zouden aan hun trekken moeten komen.

Vaak gebruiken we te veel moeilijke woorden. Oosterse termen worden vaak niet goed begrepen en kunnen mensen afschrikken. De toegankelijkheid en de transparantie kunnen beter. De vorm om de inhoud van de oude wijsheden door te geven is niet altijd goed.

Kennen wij onszelf wel voldoende, of blijven we in getheoretiseer verstrikt? Voor één loge staat een interactief proces naar zelfkennis centraal.

Vaak staat het Theosofische gedachtegoed centraal, en komen andere spirituele systemen te weinig of zelfs niet aan bod. Het tweede uitgangspunt is toch vergelijkende studie? Zijn we misschien te weinig in die andere stromingen geïnteresseerd? Zijn we wel in staat tot dialoog met andere stromingen?

Zijn we teveel een elitair logegebeuren dat vooral naar binnen gekeerd is? Zijn we wel in staat om ons naar buiten toe te presenteren? Over hoe we dat doen zouden we beter moeten nadenken. Als we tenminste vinden dat dit moet.

We zouden een broederschap moeten zijn die ons gedachtegoed ook in de praktijk brengt. Onderling binnen loges en ook tussen loges zouden we onze manier van werken beter

V e r e n i g i n g s n i e u w s

kunnen afstemmen.

Doen we wel aan meditatie en andere oefeningen om onze bewustzijns groei te stimuleren? Of zijn we toch vooral schriftgeleerden?

Misschien consumeren we teveel (studie, cursussen) en zouden we meer moeten uitdragen.

We vergrijzen: We zullen veel harder moeten nadenken hoe we jongere mensen kunnen uitdagen om te komen. Wat hebben wij hen te bieden ??

Enkele concrete tips

Eens per jaar zouden alle sprekers bij elkaar kunnen komen om van elkaar te leren.

We zouden elkaars activiteiten kunnen bezoeken. In verband hiermee is het nuttig wanneer alle programma's in één chronologisch jaarprogramma worden samengevat.

Laat eens één persoon gedurende een avond zijn eigen visie presenteren. Vaak krijg je alleen maar fragmenten van iemands visie te horen.

We zouden een netwerk kunnen vormen, bijvoorbeeld via internet. Per loge zou één persoon daarvoor verantwoordelijk moeten zijn.

Iedere loge zou eens moeten nagaan wie binnen de loge de

kwaliteiten heeft om artikelen voor de *Theosofia* te schrijven.

Waar heeft dit weekend toe geleid?

Veel deelnemers zullen stof tot nadenken hebben gekregen. Sommigen zullen concrete tips hebben opgedaan waar zij in hun loges iets mee kunnen doen. Het weekend leverde niet een eenduidige en voor ieder geldende manier van werken op, en dat is misschien ook helemaal niet nodig. Zou die eenvormigheid niet strijdig zijn met onze verschillen in geaardheid en denken? Is het enige dat zinvol is misschien dat we elkaar onze eigen manier van werken hebben laten zien in de hoop dat de ander daar wat aan heeft? Hierin was het weekend succesvol. Dank aan de mensen die het weekend organiseerden.

Jaap Slurink

The School of the Wisdom Adyar, Chennai, India:

Van 7 januari 2002 tot 14 februari 2002 wordt in Adyar een school georganiseerd met als thema "J. Krishnamurti in het licht van het gedachtegoed van India", onder leiding van Dr. Ravi Ravindra.

Ravi Ravindra is adjunct professor in de fysica aan Dalhousie University in Halifax, Canada en professor in de vergelijkende godsdiensten. Hij heeft meer dan 100 artikelen over natuurkunde, filosofie en religie op zijn naam staan en schreef verscheidene boeken.

De volgende vragen van Krishnamurti worden verkend: "Is er iets heilig, of is alles gedachte, voorbijgaand, niet blijvend? Is er iets dat niet door de gedachte geraakt kan worden, en dus onaantastbaar, tijdloos, eeuwig en heilig?" E.e.a. wordt bezien in het licht van het Indiase gedachtegoed, vooral de Upanishaden, de Yoga Sutra's en de Bhagavad Gita. Er wordt speciale aandacht besteed aan de begrippen van het heilige, gedachte, tijd en stof vanuit de visie van Krishnamurti en oude Indiase teksten.

Aanbevolen literatuur: *Yoga and the Teachings of Krishna* door Ravi Ravindra (TPH, Adyar, 1998) en *Krishnamurti: Two Birds on One Tree* door Ravi Ravindra (Quest Books, Wheaton, Illinois, USA, 1995).

Mocht u geïnteresseerd zijn deze School of the Wisdom bij te wonen, neemt u dan contact op met de voorzitter van de T.V.N.

CONTRIBUTIE 2002:

Een tijdje geleden heeft u bericht thuis gehad over de betaling van de contributie voor het jaar 2002. Heeft u de machtigingskaart voor de incasso-giro al ingevuld en opgestuurd? Zo nee, dan dient u zelf de contributie vóór 31 december 2001 in guldens over te maken. Vast bedankt voor de moeite!